

Kestävä elvytys

*kohti koronakriisistä toipuvaa, menestyvää ja
ekologisesti kestävää Suomea*

Kestävä elvytys -työryhmä

Puheenjohtajat

Johtaja **Mari Pantsar**, Sitra

1.6.2020 alkaen, kansliapäällikkö

Juhani Damski, ympäristöministeriö

31.5.2020 asti, kansliapäällikkö

Hannele Pokka, ympäristöministeriö

Työryhmän pääsihteeri

Kehittämiskoordinaattori **Juho Korpi**,
ympäristöministeriö

Tukena: YM:n ja Sitran asiantuntijat

Jäsenet

kiertotalousohjelman pj **Reijo Karhinen**

hallituksen puheenjohtaja **Saara Kankaanrinta**, BSAG

johtava asiantuntija **Matti Kahra**, Elinkeinoelämän keskusliitto ry

toimitusjohtaja **Jukka Leskelä**, Energiateollisuus

kestävän kehityksen johtaja **Helena Soimakallio**,
Teknologiateollisuus

pääsihteeri **Liisa Rohweder**, WWF

ympäristöpäällikkö **Miira Riipinen**, Kuntaliitto

luontopalvelujohtaja **Timo Tanninen**, Metsähallitus

ylijohtaja **Leena Ylä-Mononen**, ympäristöministeriö

ylijohtaja **Teppo Lehtinen**, ympäristöministeriö

ylijohtaja **Tarja Haaranen**, ympäristöministeriö

Uusi teollisuuspolitiikka

1. Teollisuuden murroksessa tarvitaan nopeasti ilmasto- ja kiertotalousinvestointien vauhdittamista ja uusien liiketoimintamallien käyttöönottoa.

2. Hiilineutraalissa kiertotaloudessa arvoa luodaan yhä enemmän ”aineettomasti”: tuotteita ja resursseja jaetaan ja korvataan palvelumalleilla

3. Toimialakohtaisten vähähiilisyystiekarttojen toteuttamisella sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestoinneilla voidaan vauhdittaa uusia hiilineutraaleja kiertotalousratkaisuja, digivihreää kiihdytystä ja luoda pohjaa sekä tuleville päästövähennyksille että Suomen kilpailukyvyille.

4. Ilmastorahaston toiminnan käynnistäminen on kiireellinen. Kunnianhimoinen tavoite kiertotalouden edelläkävijyydestä vaatii merkittäviä panostuksia.

5. Suomen kannattaa panostaa erityisesti sellaisten toimenpiteiden rahoittamiseen, joiden ratkaisulla on myös globaalia vientipotentiaalia eli suuri hiili- ja luontokädenjälki.

Koronashokin aikana
ilmastonmuutos
ja luonnon
monimuotoisuuden
kato eivät ole
kadonneet

Työryhmän ehdotuksia (1/3)

1. Kaikkia valtion elvytystoimia on päätöksenteossa arvioitava ilmasto- ja luontovaikutusten näkökulmasta ja kestävän kasvun suunnitelman oltava linjassa Suomen hiilineutraalius- ja monimuotoisuustavoitteiden kanssa.
2. Rahoitettavien toimenpiteiden on tuettava yhteiskuntamme kokonaisvaltaista murrosta kohti hiilineutraalia, luonnon monimuotoisuutta varjelevaa kiertotalousyhteiskuntaa. Murroksia ovat:
 - ☐ energiajärjestelmän murros
 - ☐ yhdyskuntien ja liikennejärjestelmän murros
 - ☐ ruokajärjestelmän murros
 - ☐ **teollisuuden murros**
 - ☐ luontopohjaiset ratkaisut ja luonnon monimuotoisuuden murros
 - ☐ yksityisen kulutuksen murros
 - ☐ julkisen sektorin murros
 - ☐ työelämän ja osaamisen murros.

Työryhmän ehdotuksia (2/3)

4. Suomen kannattaa panostaa elvytystoimissaan erityisteemoihin, joihin liittyvillä ratkaisuilla on myös suuri globaali kysyntä.

- Hiilineutraali kiertotalous taloutemme perustaksi
- Puhtaan sähkönkäytön ja vetytalouden edistäminen (Power-to-X)
- Digivihreä kiihdytys
- Teollisuuden hiilineutraaliustiekartat
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja
- Rakennuskannan energiaremontit (renovation wave).

5. Julkisen elvytyksen ja muiden toimenpiteiden avulla on pyrittävä saamaan liikkeelle mahdollisimman paljon yksityistä rahoitusta ja yritysten investointeja vauhdittamaan siirtymää ilmastoneutraaliin kiertotalouteen.

Työryhmän ehdotuksia (3/3)

6. Työryhmä ehdottaa oikeudenmukaiseen siirtymään laajaa vuoropuhelua yhteiskunnassa. On luotava rakenteet ja käytännöt oikeudenmukaisen siirtymän suunnitteluun, toimeenpanoon ja seurantaan.

7. Ilmasto- ja luonnon monimuotoisuustavoitteiden saavuttamista haittaavat toimet tulee olla viimesijainen elvytyskeino ja näitä keinoja käyttöön otettaessa on esitettävä kattavat perustelut.

Konkreettisia esityksiä elpymisvälineeseen

Power-to-X-polttoaineet (T&K&I)	50 Meuroa /vuosi	2250 htv, tuki 33%
Kaukolämmön vähähiilisyysohjelma	50 Meuroa/vuosi	1500 htv, tuki 50 %
Uuden teknologian demonstraatiotuki ja energiatuki, uusiutuvan energian tuotanto tai käyttö	30 Meuroa/vuosi	1350 htv, tuki% 33
Energia-avustus rakennusosa- ja järjestelmämuutoksille rakennuksissa	80 Meuroa/vuosi	6000 htv, tuki 20%
Sähköautojen rakennusinfra (kunnat)	16 Meuroa/vuosi	475 htv, tuki 33 %
Kasviproteiinien arvoketju	15 Meuroa	500 htv, tuki 50 %
Energia- ja materiaali-intensiivisen teollisuuden vähähiilisyy- ja kiertotalousinvestoinnit	100 Meura/vuosi	4500 htv, tuki 33 %

Kestävän elvytyksen kriteeristö

1. Talous- ja työllisyysvaikutukset

- 1a. Työllisyysvaikutukset (htv)
- 1b. Yhteiskunnan luottaminen taloudelliseen toipumiseen
- 1c. Vipuvaikutukset yksityiselle sektorille
- 1d. Vaikutukset julkiseen talouteen

2. Ilmasto- ja ympäristövaikutukset [(--), (-), (x), (+), (++)]

- 2a. Ilmastonmuutos ja ilmastokriisin ratkaiseminen
- 2b. Luonnonvarojen kestävä käyttö ja kiertotalouden edistäminen
- 2c. Luonnon monimuotoisuus ja ympäristön tila

3. Linjaaminen (lisätalousarviota koskevan) ohjeistuksen kanssa

- 3a. Toimenpiteen käynnistäminen ja vaikutusten ajoitus
- 3b. Toimenpiteen menolisäyksen kertaluonteisuus
- 3c. Toimenpiteen kohdentuminen koronakriisistä kärsineisiin aloihin tai ryhmiin

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment